

DISPLACEMENT AND DESTRUCTION OF THE TOWN OF JASŁO 1944

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

Miasto Jasło

Powiat Jasielski

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Rzeszowie

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

W pierwszych dniach września 1944 r. mieszkańcy Jasła żywili nadzieję na szybkie zakończenie wojny. Niestety, na rozkaz gen. Ottona Obenausa i Kreishauptmana dr. Waltera Gentza w dniach 13-15 września mieszkańcy zostali wysiedleni a w kolejnych miesiącach miasto zostało ograbione i całkowicie zniszczone. Zniszczono dorobek blisko 600 lat historii miasta. Z 1152 budynków ocalało jedynie 39. W pierwszej kolejności niszczyły się budynki administracji, siedziby instytucji użyteczności publicznej, kościoły, zakłady przemysłowe. Po ograbieniu budynków i wywiezieniu zrabowanych przedmiotów były one palone a pozostałości wysadzane w powietrze. Straty miasta w mieniu ruchomym i nieruchomości zostały oszacowane na około 70 milionów złotych (ponad 13 milionów dolarów) po kursie przedwojennym. Zniszczenie Jasła nie było podyktowane względami strategicznymi ale stanowi przykład zastosowania przez okupanta niemieckiego taktyki wojny totalnej i pozostawienia po sobie spalonej ziemi.

 In the first days of September 1944, the residents of Jasło hoped for a quick end to the war. Unfortunately, by the order of General Otto Obenau and Kreishauptman dr. Walter Gentz, on 13-15 September, the population was displaced and in the following months the town was consequently plundered and completely destroyed. The achievements of nearly 600 years of the town history were ruined. Out of 1152 buildings, only 39 made it. In the first place, administrative buildings, headquarters of public institutions, churches and industrial plants were demolished. After buildings were plundered and possessions were looted, they were then burned and what remained - was blown up. The town losses in movable and immovable property were estimated at about 70 million zlotys (over \$13 million) at the pre-war exchange rate. The destruction of Jasło was not dictated by strategic considerations, but it is an example of the German occupant's use of total war tactics and leaving scorched earth in its wake.

 Dans les premiers jours de septembre 1944, les habitants de Jasło espéraient une fin rapide de la guerre. Malheureusement, sur les ordres du général Otto Obenau et Kreishauptman dr. Walter Gentz, du 13 au 15 septembre, tous les habitants ont été bannis et dans les mois suivants, la ville a été pillée et complètement détruite. Les acquis de près de 600 ans d'histoire de la ville ont été détruits. De 1 152 bâtiments existants, seuls 39 ont survécu. En premier lieu ont été détruits des bâtiments administratifs, sièges d'institutions d'utilité publique, des églises et des installations industrielles. Les bâtiments, après les avoir pillé et en emporté les objets de valeur, ont été brûlés et les restes dynamités. Les pertes de la ville en biens mobiliers et immobiliers ont été estimées à environ 70 millions de PLN (plus de 13 millions de dollars) aux taux de change d'avant-guerre. La destruction de Jasło n'a pas été dictée par des considérations stratégiques, mais c'est un exemple de l'utilisation par l'occupant allemand de tactiques de guerre totale et de l'abandon de la terre brûlée.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

Jaslo, den 13 September 1944.

ANORDNUNG

Zur eigenen Sicherung der Bevölkerung befehle ich hiermit die sofortige Evakuierung der Stadt JASLO. Bis FREITAG den 15. 9. 1944 18.00 Uhr muss der letzte Zivilist Jaslo verlassen haben. Der Bevölkerung ist es gestattet ihre Habe mitzunehmen. Die Bevölkerung begibt sich in den Raum Biecz-Gorlice, wo sie in den Gemeinden untergebracht wird.

Der Kommandeur der Deutschen Truppen.

Im Interesse der Bevölkerung der Stadt Jaslo empfehle ich hiermit dringend, dem Befehle der Wehrmacht ohne Zögern ausnahmslos Folge zu leisten.

Der Kreishauptmann in Jaslo
gez. Dr. GENTZ

Jaslo, dnia 13 września 1944.

ZARZĄDZENIE

Celem zabezpieczenia ludności cywilnej rozkazuję natychmiastową ewakuację miasta JASŁA.

Do PIĄTKU dnia 15. września 1944 r. godzina 18 musi ostatnia osoba cywilna opuścić miasto.

Ludność dozwolonym jest zabranie swego mienia.

Ludność udaje się w okolice Bieca-Gorlic, gdzie w poszczególnych gminach będzie pomieszczona.

Komendant Wojsk Niemieckich.

W interesie ludności miasta Jasla polecam natychmiast bez odciągania zastosować się do rozkazu Władz Wojskowych.

Der Kreishauptmann in Jaslo
podp. Dr GENTZ

Plakat nakazujący mieszkańcom opuszczenie Jasła przechowywany przez Stanisława Lewka.

A poster ordering the inhabitants to leave Jasło, kept by Stanisław Lewek.

Une affiche ordonnant aux habitants de quitter Jasło, gardée par Stanisław Lewek

Le général Otto Obenaus est né le 2 novembre 1897. En 1915, il rejoint l'armée royale prussienne. Il a servi jusqu'au 30 janvier 1920. En tant que lieutenant, il a été transféré à la police de sécurité. Après la création de la Wehrmacht, en 1934, il est admis dans l'armée avec le grade de capitaine, avec affectation à l'état-major du bataillon des pionniers Królewiec à Königsberg. Le 15 octobre 1935, il est promu commandant de compagnie du 1er bataillon de pionniers. Le 1er août 1936, il est promu major. Il a combattu avec le 23e bataillon du génie dans la campagne de Pologne, a reçu la croix de fer, 2e classe. Lors de la campagne de l'Ouest au printemps 1940, il commande un bataillon, décoré de la Croix de fer de 1re classe. Début octobre 1940, il abandonne son commandement. Début mai 1941, il est nommé commandant du groupe d'enseignement de l'école des sapeurs de Dessau-Röslau. Le 17 décembre 1941, il est promu au grade de colonel. Il a combattu dans diverses formations sur le front de l'Est. À partir du 2 mai 1944, il est affecté à l'état-major du groupe.

General Otto Obenaus was born on 2 November 1897. In 1915, he joined the Royal Prussian Army where he served until 30 January 1920. With the rank of lieutenant, he was transferred to the Security Police. After the creation of the Wehrmacht, in 1934 he was accepted into the army with the rank of captain, with assignment to the staff of the Royal Pioneer Corps in Königsberg. On 15 October 1935, he was promoted to major.

With the 23rd Engineer Battalion he fought in the Polish campaign and was awarded the Iron Cross Second Class. During the campaign in the West, in the spring of 1940, he commanded a battalion, awarded the Iron Cross First Class. At the beginning of October 1940, he resigned from command. At the beginning of May 1941, he was appointed commander of the teaching group at the Sapper School in Dessau-Röslau. On 17 December 1941, he was promoted to the rank of colonel. He fought in various formations on the Eastern Front. As of 2 May 1944, he was assigned to the staff of Army Group South Ukraine as a division commander. In July 1944, he became commander of the 545th Grenadier Division which was renamed 545th People's Grenadier Division on 9 October 1944. On 1 October 1944 he was promoted to Major General. His Division was at that time located near Jasło. Probably, it was Otto Obenaus who gave the command to evacuate Jasło and directed its destruction. He went missing on 15 January 1945 in Osobnica near Jasło during reconnaissance.

Gen. Otto Obenaus

WYSIEDLENIE I ZNISZCZENIE MIASTA JASŁA 1944

Jasło, den 13 September 1944.

ANORDNUNG

Zur eigenen Sicherung der Bevölkerung befiehle ich hiermit die sofortige Evakuierung der Stadt JASŁO. Bis FREITAG den 15. 9. 1944 18.00 Uhr muss der letzte Zivilist Jasło verlassen haben. Der Bevölkerung ist es gestattet ihre Habe mitzunehmen. Die Bevölkerung begibt sich in den Raum Biecz-Gorlice, wo sie in den Gemeinden untergebracht wird.

Der Kommandeur der Deutschen Truppen.

Im Interesse der Bevölkerung der Stadt Jasło empfehle ich hiermit dringend, dem Befehle der Wehrmacht ohne Zögern ausnahmslos Folge zu leisten.

Der Kreishauptmann in Jasło
gez. Dr. GENTZ

Jasło, dnia 13 września 1944.

ZARZĄDZENIE

Celem zabezpieczenia ludności cywilnej rozkazuję natychmiastową ewakuację miasta JASŁA.

Do PIĄTKU dnia 15. września 1944 r. godzina 18 musi ostatnia osoba cywilna opuścić miasto.

Ludności dozwolonym jest zabranie swojego mienia.

Ludność udaje się w okolice Bieca-Gorlic, gdzie w poszczególnych gminach będzie pomieszczona.

Komendant Wojsk Niemieckich.

W interesie ludności miasta Jasła polecam natychmiast bez odejagnania, zastosować się do rozkazu Władz Wojskowych.

Der Kreishauptmann in Jasło
podp. Dr GENTZ

Plakat nakazujący mieszkańcom opuszczenie Jasła przechowany przez Stanisława Lewka.

A poster ordering the inhabitants to leave Jasło, kept by Stanisław Lewek.

Une affiche ordonnant aux habitants de quitter Jasło, gardée par Stanisław Lewek

Dr Walter Gentz

Walter Gentz est né le 29 septembre 1907 à Düsseldorf, docteur en droit, dès 1932 membre actif du NSDAP. En octobre 1939, il est envoyé à Jasło comme inspecteur des finances. Du 10 février 1941 à janvier 1945, il est le starost du quartier de Jasło. Il est responsable de la liquidation de la communauté juive de Jasło et du district de Jasło. Il a personnellement participé à l'extermination de la population polonaise et juive. Sa signature figure sur une affiche appelant la population à quitter Jasło en 1944. Il est considéré comme l'auteur de la déportation, du pillage et de la destruction de Jasło par l'armée allemande en 1944 et au début de 1945. Après la déportation de Jasło, 97% des bâtiments de la ville ont été détruits. Après la fin de la Seconde Guerre mondiale, lors d'une enquête internationale, il a évité la responsabilité de crimes de guerre et est retourné dans sa ville natale de Düsseldorf, où il a travaillé comme avocat et occupé de hautes fonctions publiques dans l'administration de l'État de Rhénanie du Nord-Westphalie. Ce n'est qu'en 1963 que l'enquête sur ses crimes de guerre a repris. Walter Gentz a été arrêté et s'est suicidé en 1967 lors de son procès.

Walter Gentz, born on 29 September 1907 in Düsseldorf, Doctor of Laws, active member of the NSDAP since 1932. In October 1939, he was delegated to Jasło as a financial inspector. From 10 February 1941 to January 1945, he was the staroste of the Jasło district. He was responsible for the extermination of the Jewish community in Jasło and the Jasło district.

He personally took part in the extermination of the Polish and Jewish population. His signature appears on the poster calling on the population to leave Jasło in 1944. He is considered to be the perpetrator of the displacement, plunder and destruction of Jasło by the German army in 1944 and early 1945. After the displacement of Jasło, 97% of the town buildings were destroyed. After the end of World War II, during an international investigation, he avoided responsibility for war crimes and returned to his hometown of Düsseldorf where he worked as a lawyer and held high public positions in the administration of the state of North Rhine-Westphalia. It was not until 1963 that the investigation into his war crimes was resumed. Walter Gentz was arrested and committed suicide during trial in 1967.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

■ Ulica 3-go Maja przed i po zniszczeniu 1945.

■ 3-go Maja Street before and after the destruction in 1945.

■ Rue 3-go Maja avant et après la destruction en 1945.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

■ Dworzec Kolejowy przed i po zniszczeniu 1945 r.

■ Railway Station before and after the destruction of 1945.

■ La gare avant et après la destruction de 1945.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

- Ruiny elektrowni miejskiej 1945 r. W głębi ruiny Banku i domów przy ul. Staszica.
■ The ruins of the municipal power plant in 1945 In the depths of the ruins of the Bank and houses at Staszica Street.
■ Les ruines de la centrale électrique municipale en 1945. Au fond les ruines de la banque et des maisons de la rue Staszica.

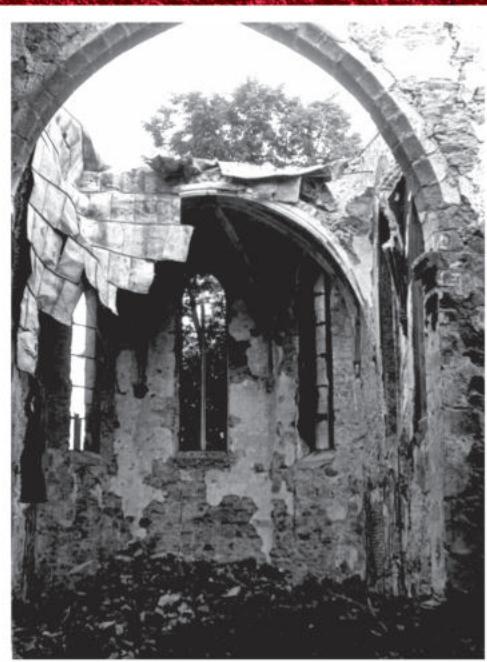
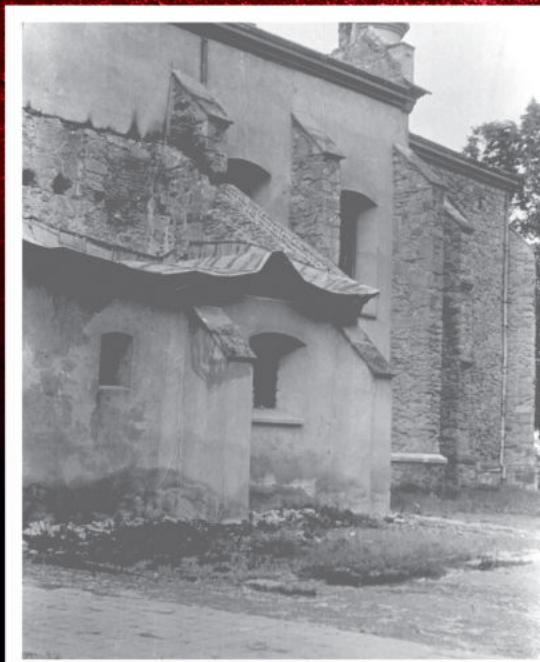
WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

PL Kościół Farny przed i po zniszczeniu w 1945 r.

EN The Parish Church before and after its destruction in 1945.

FR L'église paroissiale avant et après sa destruction en 1945.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

- Kościół Franciszkanów przed i po zniszczeniu w 1945 r.
■ The Franciscan Church before and after its destruction in 1945.
■ L'Église franciscaine avant et après sa destruction en 1945.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

- **Gimnazjum Żeńskie przed i po zniszczeniu w 1945 r.**
- **Girls' Gymnasium before and after the destruction in 1945.**
- **Lycée pour filles avant et après la destruction en 1945.**

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

- **Gimnazjum przed i po zniszczeniu w 1945 r.**
- **Gymnasium before and after destruction in 1945.**
- **Lycée avant et après destruction en 1945.**

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

🇵🇱 Ruiny domów przy ul. Piotra Skargi widok w stronę Rynku 1945 r.

🇬🇧 Ruins of houses at Peter's Skarga Street, view towards the Market Square 1945.

🇫🇷 Ruines de maisons de la rue Piotra Skargi, vue vers la place du marché 1945.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

■ Kaplica Gimnazjalna przed i po zniszczeniu w 1945 r.

■ Gymnasium chapel before and after the destruction in 1945.

■ La Chapelle du Lycée avant et après la destruction en 1945.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

- Kasa Miejska w Jaśle w latach trzydziestych XX w. przed oraz po zniszczeniu Jasła w 1946 r.
■ Municipal Fund in Jasło in the thirties of the twentieth century before and after the destruction of Jasło in 1946.
■ Caisse municipale de Jasło dans les années trente du XXe siècle avant et après la destruction de Jasło en 1946.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

Polska Klasztor Wizytek w Jaśle w latach trzydziestych XX w. przed i po zniszczeniu 1945 r.

Anglia Visitation Monastery in Jaslo in the 1930s before and after the destruction of 1945.

Francja Le monastère de la Visitation à Jasło dans les années trente du XXe siècle avant et après la destruction de 1945.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

Bank Austriacko-Węgierski

■ Gmach Towarzystwa Zaliczkowego przed i po zniszczeniu, 1945 r.

■ The building of the Advance Society before and after the destruction of 1945.

■ Le bâtiment de la Société d'avance avant et après la destruction de 1945.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

■ Budynek przebudowanego przez Niemców Ratusza w 1944 r. przed i po zniszczeniu 1945 r.

■ The building of the Town Hall rebuilt by the Germans in 1944 before and after the destruction of 1945.

■ Le bâtiment de l'Hôtel de Ville reconstruit par les Allemands en 1944 avant et après la destruction de 1945.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

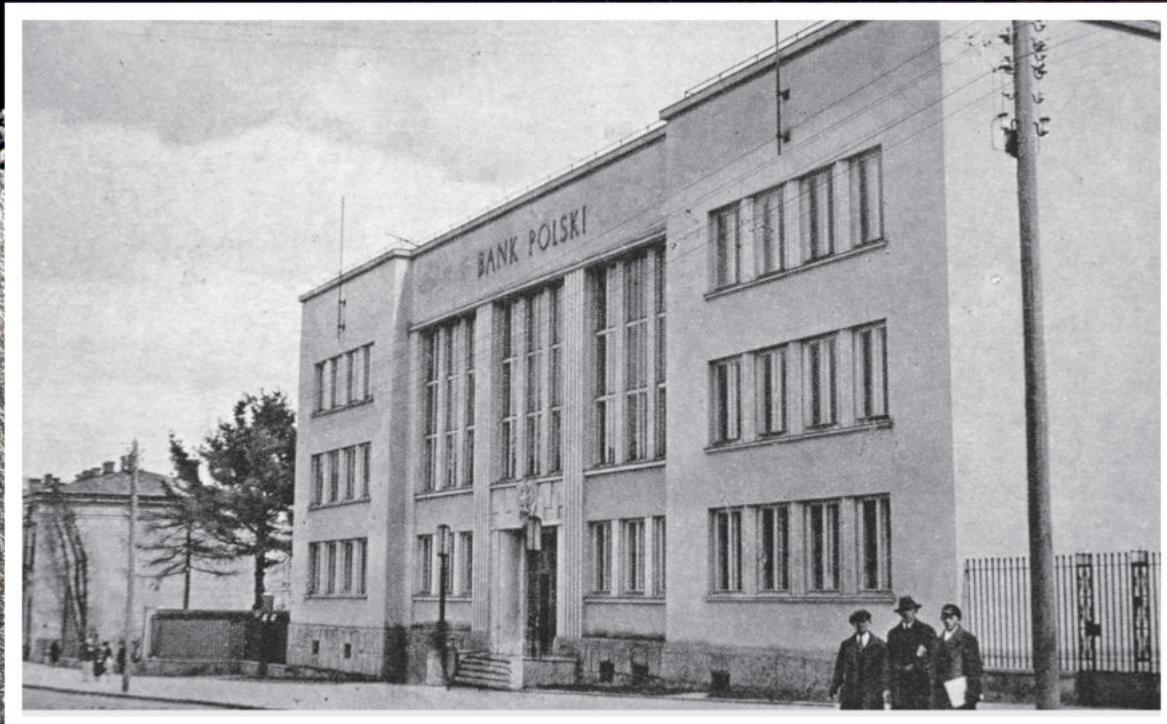
■ Hotel krakowski przed i po zniszczeniu Jasła w 1946 r.

■ Hotel Krakowski before and after the destruction in 1946.

■ L'Hôtel Krakowski avant et après la destruction en 1946.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

PL Ruiny Banku Polskiego przed i po zniszczeniu w 1945 r.

EN Ruins of the Bank of Poland before and after the destruction in 1945.

FR Les ruines de la Banque de Pologne avant et après la destruction de 1945.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

■ Sąd Obwodowy w Jaśle w 1939 r. przed i po zniszczeniu w 1945 r.

■ District Court in Jasło in 1939 before and after destruction in 1945.

■ Le Tribunal de district de Jasło en 1939 avant et après la destruction en 1945.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

- Północna pierzeja Rynku i Ratusz przed 1939 r. oraz po zniszczeniu w 1945 r.
■ The northern frontage of the Market Square and the Town Hall before 1939 and after the destruction of 1945.
■ La façade nord de la place du marché et l'Hôtel el de Ville avant 1939 et après la destruction de 1945.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

■ Starostwo w Jaśle przed i po zniszczeniu w 1945 r.

■ Starosty in Jasło before and after the destruction of 1945.

■ Le Bureau de district de Jasło avant et après la destruction de 1945.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

- Gmach Towarzystwa Gimnastycznego Sokół w latach trzydziestych XX w. przed oraz po zniszczeniu w 1945 r.
■ The building of the Sokół Gymnastic Society in the 30s of the twentieth century before and after the destruction in 1945.
■ Le bâtiment de la Société de gymnastique Sokół dans les années trente du XXe siècle avant et après la destruction en 1945.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

■ UI. Tadeusza Kościuszki przed i po zniszczeniu 1944 r.

■ Hive Tadeusz's Kościuszko before and after the destruction of 1944.

■ La rue Tadeusz Kościuszko avant et après la destruction de 1944.

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

🇵🇱 Współczesne Jasło z lotu ptaka.

🇬🇧 Contemporary Jasło from a bird's eye view.

🇫🇷 Jasło contemporain, vue aérienne.

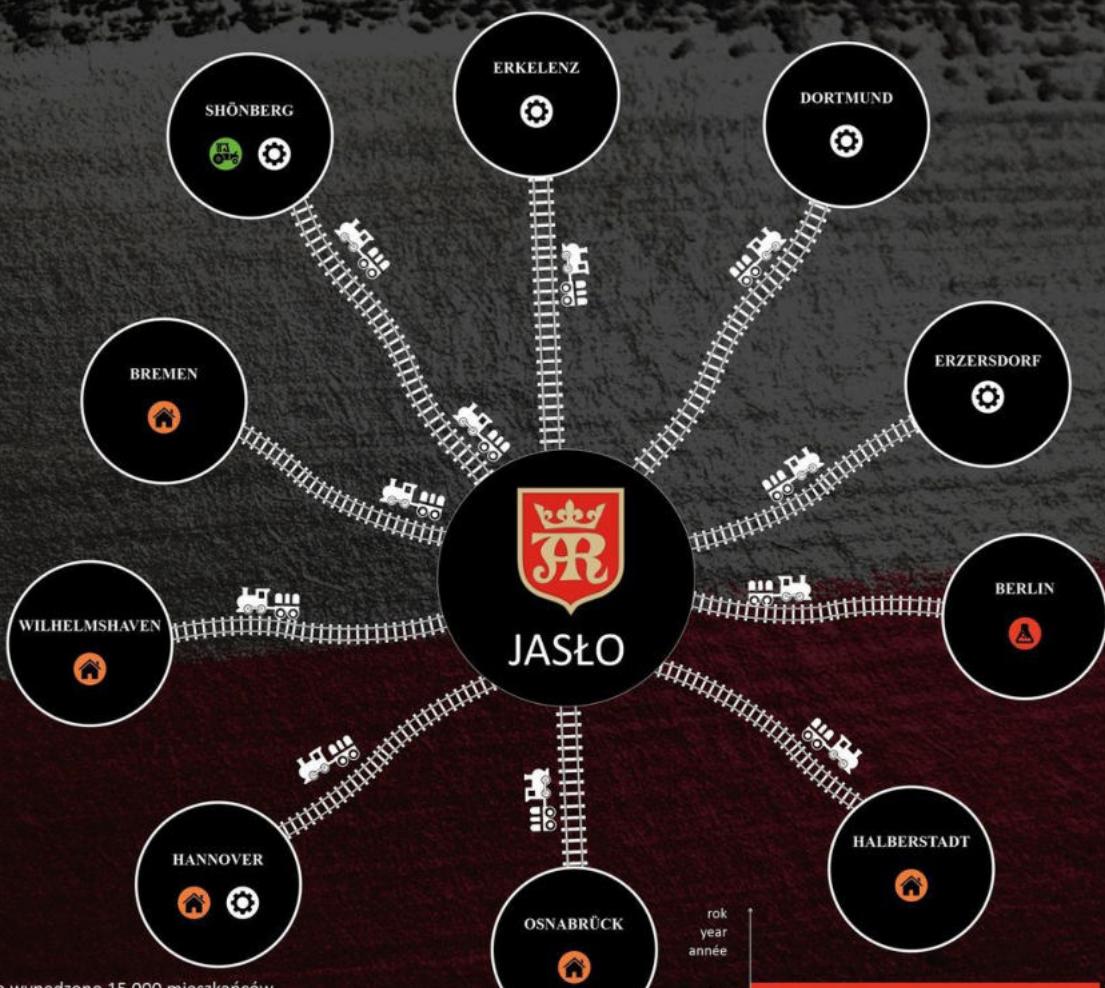

WYSIEDLENIE I ZBURZENIE MIASTA JASŁA 1944

KIERUNKI POCIĄGÓW Z TOWARAMI ZAGRABIONYMI W JAŚLE.

DIRECTIONS OF TRAINS WITH GOODS PLUNDERED IN JASŁO.

DIRECTIONS DES TRAINS AVEC DES MARCHANDISES PILLÉES À JASŁO.

Z Jasła wypędzono 15 000 mieszkańców
15,000 inhabitants were expelled from Jasło
15 000 habitants ont été expulsés de Jasło

Z Jasła wywieziono 1020 wagonów zagrabionego mienia
1,020 wagons of plundered property were transported from Jasło
1020 wagons de biens pillés ont été transportés de Jasło

Przed wojną było w Jasle 2211 budynków, 1034 zostało zniszczone, 1177 uszkodzone
Before the war, there were 2211 buildings in Jasło, 1034 were destroyed and 1177 damaged
Avant la guerre, il y avait 2211 bâtiments à Jasło, 1034 ont été détruits et 1177 endommagés

Maszyny i urządzenia z lokalnych rafinerii
Machines and devices from local refineries
Machines et équipements des raffineries locales

Maszyny i urządzenia rolnicze
Agricultural machinery and equipment
Machines et équipements agricoles

Materiały budowlane
Building Materials
Matériaux de construction

Meble i wyposażenie domów
Furniture and home furnishings
Meubles et accessoires de maison

Artykuły domowe
Household items
Articles ménagers

Środki chemiczne
Chemicals
Produits chimiques